

ՆՈՐԱԳԻՐ

20 ԳՐԵ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

20 ԳՐԵ

Է՛ ՅԱՐԻ 25 ՁԻՆՔԻՆ 1292

ՇԱՐԱԹ 10 ՅՈՒՆՎԱՐ 1876

Ն. Տ. 22 ՅՈՒՆՎԱՐ ԹԻԻ 1727

ՀԵՌԱԳՐԱՆՈՒՐԳ

ԱՆՍՏՐԱՆ-ՀՈՒՆԴԱՐԻՆ

Վերնա 20 յունվար Երեկոյ

Բուժէլի արժէթուղթ 24 . 80

Աճի 105 50

Այսօր պարտաւոր լինելու վերաբերեալ ինչ լաւագուտի վերաբերեալ, և ինչ ինչ արժէթուղթի գնաց վրայ զգալի փոփոխութիւններ եղան:

Աճիւնը և ձիւններուն պատճառաւ Դանուբը յորդեցաւ:

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիկ 20 յունվար

50/0 արժէթուղթ 49 . 75

Բուժէլի . 54 .

Ընտրութեանց ետեւն ինկած են Պոնապօրթեան երեսփոխանաց թիւը կաւելնայ:

Բարիկ 20 յունվար Երեկոյ

Վերջից ծերակուտի անգամ ընտրուող Պ. ար լա Բոչէթ մեռաւ:

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 20 յունվար

Թայմը, Անգլիոյ Աւստրիական ծանուցագրոյն ընդհանուր կերպով համաժողով գտնուելուն վրայ խօսելով՝ կը սէ թէ՛ ամեն ինչ հակաժողով վերանորոգումներն անկեղծապէս ապահովելու, և բռնել այն սկզբունքը թէ՛ Օսմանեան կայսրութեան հողին և ոչ մէկ մասը օտար Պատուիւթեան մը հետ միանայ: Թայմը կը յաւելու թէ Աւստրիա և ոչ մէկ պատճառ մ'ունի որ իր սկզբանց ընդդիմական փառասիրութիւն մ'ունենայ:

Լորտ Նաբիէ, Մակտալային յաղ-

թողը, ձիւնալթարի կառավարիչ անուանեցաւ:

ՆԵՐՔԻՆ

Օգոստ. կայսեր երրորդ որդին Բարձր Ապտիւլ Մէճիտ էֆէնտի, հողաբաւիտ անուանեցաւ:

—Հալէթ փաշայ հասարակաց շինութեանց պաշտօնեայ անուանեցաւ:

Պատերազմական գործոց պաշտօնէին նախկին խորհրդական Թէվֆիք պէյ Սթամպուլի քաղաքապետ անուանեցաւ փոխանակ Հալէթ փաշայի:

Պետական խորհրդոյ անդամ, Սալիմ էֆէնտի վերակազման ատենին դատար ընտրուեցաւ:

Նմանապէս Շէվֆիք էֆէնտի միւնիստերին դատար ընտրուելով արայի երկրորդ կարգի բարձրացաւ:

—Հերսէ քովիւնի կաշգօ գաւառին կառավարիչ կօսքան էֆէնտի՝ Բուժէլի Պէյլէրպէյի աստիճան բարձրանալով՝ բաշայուլեան տնտեսն ընդունեց:

Կօսքան բաշա անձեալ օր Բաշիտ բաշայի հետ օգոստ. կայսեր ներկայացներ է իւր մեկնմանէն յառաջ:

—Հինգշաբթի երեկոյ գերմանական գեապան Պ. Վերթէր, փառաւոր հացկերթ մը տուաւ, որուն ներկայ կը գտնուէին բարձրաստիճան պաշտօնէից մեծագոյն մասը:

—Հինգշաբթի օրն արտաքին գործոց պաշտօնեայ, իւր խորհրդականն և այլ բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնեայք խիստ կարեւոր գործոց պատճառաւ մինչև դիշերուան ուշ ժամանակ Բ. Դուռը մնացեր են:

—Բաւաշիկայ չորեքշաբթի օրը Բ. Մեծ Եպարգան հացկերթ մը պիտի տայ, որուն հրաւիրուած են բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնեայք և օտար տէրութեանց ներկայացուցիչք:

—Երեքշաբթի երեկոյ Գապրիւթեան փողոցի բնակիչներէն մէկը կէս

գիշերուան մօտ տունը մտնելու ժիշիցին, երեք հոգի վրան կը յարձակին, բայց այդ ժիշիցին պահպանող վրայ հասնելով չարադրած կը փախչի:

—Անցեալ շաբաթ երեկոյ Բերայի գետնայարկ ճամբուն մօտ տուն մը գողեր մտնելու փորձ կը փրձեն, բայց բնակչաց անքուն ըլլալը նոցա ձեռնարկութեան անյաջող ելք մը տուաւ: Ըլլալով նոյն գիշեր ուրիշ տուն մը կերթան կը մտնեն Եաղըճէ փողոցի մէջ, ուր տան բնակչաց գետնայարկ սենեկի մը մէջ հաւաքուած ըլլալէն օգոստ. քաղեւով վերի յարկերէն շատ մը բան կը վերցնեն:

—Չորեքշաբթի երեկոյ ալ չիտակ ճամբուն վրայ գող մը լուսաւորութիւն մը անտակի. վրայ գտնուած 1500 դահեկանի մէկ դապրակը յափշտակելով կը տանի, սակայն փողոցի անցորդաց և լուսաւորութիւնն աղաղակներէն բատկանք ետեւէն պնդելով քսակը կը նետէ և կը փախչի:

Չորեքշաբթի քանի մը վայրկեան վերջը կը ձերբակալուի:

—Նեմէնէն եկած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ Պէնի-Հալիտ կոչուած ցեղին վրայ շրջաւազ կայսերական զօրքերը յաղթանակելով՝ նոցա մայրաքաղաքին մէջ ամրոցներ կը բարձրացնեն երկրորդ ապստամբութեան մ'ալ առաջին անգամը համար:

—Գատըքէօի սալարկին շինութիւնն գիւղին գլխաւոր ճամբուն վերայ շինել որոշուած էր, բայց քաղաքապետութեան անգամ մը երթալիք ծախսին մէկ երրորդ մասն ինքը վճարել խօստանալով՝ համազօր է զժողովը յիշեալ սալարկին իւր կալուածոց առաջնութեն անցնելու:

Աշխատութիւնք ըստ բաւականին արագապէս կը յառաջանան:

—Հինգշաբթի օրը Սթամպուլի կողմը երկու նաւավարք իրարու հետ կ'ուր բռնուելով անոնցմէ մէկ իւր հակառակորդին մէկ գաշոյնի հարուածովը մեռած գետինը կը բռնուի:

—Լա թիւրքեր կըսէ թէ Գ. արմատ
շաւի վերջին հրդեհի միջոցին տաճիկ
ծեր կին մ'ալրեր է :

Կրակն այս տարաբաղբին տնէն է
լած է եղեր, որ առանձին կը բնակէր :

—Այս շարժում բերայի մէջ քաղաք
մը երեկոյթ մը կուտար, երբ հիւրերը
կը մեկնին անոնցմէ և ոչ մէկը իւր մու
ճանն ու գլխարկը կը գտնէ : Հազուա
նէրը պատահանէն գողցուած էին փայ
տի մը միջոցաւ :

Նոյն պատահած էր նաեւ չորեք
շաբթի երեկոյ ուրիշ ցայգահանքէս մը
տուող տան մը մէջ :

ՀԱՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

1870ին Ամասեան էֆէնտիի հան
գուցեալ Մեծ Եպարդոս Ա. ի փոշոյի
Տաճկաստանի տնտեսական և հողագոր
ծական վիճակին վրայ ներկայացուցած
տեղեկագիրն ու սքանչելի և ճշգրիտ
նկարագրութիւն մ'է և որ մեր հայտը
ուան վիճակին մերգարեութիւնն է
Գուրիէէն թարգմանութեամբ կը հրա
տարակեմք :

Ամեն ինչ կը բարդուած
այն երկրին մէջ, ուր հո
ղագործութիւնը կը բար
դաւած :

ՍԻՒԼԼԻ

Եւ ոչ մէկ ժամանակի մը մէջ հո
ղագործական բերքը Տաճկաստանի հո
մաս տաճիկ շաւի կարեւոր խնդիր մ'է
ղած է :

Մինչդեռ կառավարութիւնը քսան
տարեկան հետէ վարչական, գաւառ
կան և զինուորական կարգապահութիւն
ներով կ'ըզգալի : Եւրոպոյի վաճառական
նախնիներ մեր երկրին մէջ այնքան զը
բախչ կ'երգարանք մ'առաւ որ առանց
վարման կրնանք բռն թէ' ասով Տաճ
կաստանի ապագան կրնայ վտանգի
թաղուի :

Մեր ամէն տեսակէ հանդերձանաց
դիպակներն, մինչև իսկ կոշիկներն, մեր
բնակարանաց կարասիներն ու զար
դերը, մինչև իսկ դրանց պարզունակ
ները, մեր լուցանելիքներն, ճարպէ
շինուած ճարգէն սկսեալ մինչև ծածկ
բառն, մեքենաներն ու գործիքները,
չոգեշարժ մեքենաներէն սկսելով մինչև
թիւն ու բոխը, Եւրոպայի ու Ամերիկան
կը հայթայթէ մեզ :

Մեր օտարերայ մէկ մասն անդամ
օտար երկիրէն է կողմն : Մարդ կը
զարհուրի երբ երեւակէ Եւրոպոյ իւր
վաճառականներուն և շաքարի համար
միայն Տաճկաստանէն քաջած գումարը :

Առանց նշմարելու Եւրոպոյի հար
կատուններն եղած եմք :

Իրաց այս վիճակը ոչ միայն Տաճ
կաստանի ապագայն վտանգի կ'իջար
կէ, այլ նաեւ օտար երկիրներուն ալ

զի այն ատեն միայն ճշմարիտ չափ կայ
երբ չափը բաժնուած է : Ահա առիկ տ
ար համար է որ Եւրոպա ալ մեզի չափ
Տաճկաստանի յառաջագիծութեանը կը
բաղձայ :

Այսքան տեսակաւոր և այսքան տ
ժան բերքերուն մուտք, երկրին վրայ
առաւել ևս կ'ընտանգար աղքատութիւն
մ'ունեցած է : որով արուեստը մարած
և աշխատողաց բազմութիւնը չլատեալ
մնացած են : Յայտնի է որ մեր արուես
տաւորաց մեծագոյն մասն իրենց օրա
պահիկ հացն անդամ չը կ'ընենալ վա
տկելու աստիճանին հասած են և շատ
անգամ իրենց գործիքները ծախելով
կապրին, որք ալ ևս անկարելի է
ղած են : Գաղով երկրին դրամագլխաց
հասութիւնը, այս զօրաւոր խթանին, ա
սոնք գէպի պօրտոյի խաղերէն հօսն
որք' ինչպէս ամ'ն ոք գիտէ' բազմա
թիւ քննանաց մշտապէս կործանման
պատճառ եղած են :

Նոր սերունդը' որ օր մը երկրին
ճակատագիրը պիտի վարէ և որու վը
րա կը յանգի մեր ապագայն' այս կա
ցութեան աղքատութիւնէն նուազ հար
ուածեալ չէ : Երիտասարդ մը Ենեւոյ
գործէն' ուր նախնական կրթութիւն
մը միայն աւած է' ի զուր իւր ապրե
լու միջոցներն ապ'ստելու համար ա
պարեզ մը գրկելու կը ճգնի : և սակայն
երկրին բնական հարստութիւնները և
րիտասարդաց համար աշխատութեան
աղբիւր մ'ըլլալու և գրամագլխաց
չհաւոր գործածութիւն մ'ընծայելու
էին :

Եթէ' ընդգէտ' այս հարստութեանց
երիտասարդը դժուարաւ գործ կը գը
տնի : Եթէ իւր միտքը գէպ ի հոգա
գործական ապրելը չը գտնար
եթէ յարգ չընծայեր անոր, պատճառ
այն է որ անոր մէջ գրաւիչ բան մը չը
տեսներ : Եթէ երկրին հողագործներուն
նայի, անոնց մէջ թշուառութեան իրատ
ուրիշ բան չը տեսնիր : Գոնէ հաս
րակաց համարումը վայելեն : Այս չըլ
լէն զատ, շատ ստորին բանի մը պէս
կը նկատուի : զարմանալի չէ ուրիշ որ
հողագործութիւնն ատէ, որն որ թէ
պէտ և իր արդարացի յարգն ունեցած
է Արեւմտից և Չինաստանի մէջ :

Կըսեն թէ Չինաստանի կայսրը
հերկալորի հազուադէպ ամէն տարի
արտ մը կը մշակէ հողագործութիւնը
պատուելու համար, և թէ կայսրուհին
պալատին ներսը չերաններ կը խնամէ
որդախնամ արուեստը մեծաբեւա հա
մար :

Եւրոպոյի մէջ հողագործութիւնն
այնքան յարգի է, որ ոչ միայն դի
տուք և դրամատեսարք իրենց գլխա
ւոր զբաղմունքն ըրած են, այլ նաեւ
ամենաբարձրատիճան անձինք իսկ խը
նամօք անոր կը պարապին : 1867ին
Բարիլու համաշխարհային մեծ ար

ուեստահանգէսի միջոցին 744. կորդին
հողարարձուն իւր ցուցակին գլխար
վորձատրութիւններ գրաւ : Նորոյն
Գին իւր իշխանութեան տակ գտնուած
գաղտնական երկիրներուն մշակութեան
մէջ մտցուած ստեղծութիւններն և չա
վաւորութիւններով հողագործութեան
բրած ծառայութեանց համար : 754.
կորդ հողարարձուն ալ նոյն մեծ արան
քը սահմանեց Աւստրիոյ կայսրը հողա
գործութեան առանդութեանը մէջ
մտցուած նշանաւոր կատարելագործու
թեանց և արքունական դոմերուն մէջ
ճիւղարարձութեան տարուած խնամոց հա
մար : Եւսն օրինակները արուեստա
հանգէին մէջ ի տես գրուած ատեն
բոլոր այցելուները կը զարմացնէին : Ա
ռալին վոլտարինութիւններն ընդունող
ներուն գլխաւորն է : Օրուէլ-Ուարգի
(Սեպիլիա) մէջ Բանսն և Ենիքի մեծ
տունը : Այս տունը 1873է. ի վեր ամ
բողջ աշխարհի հողագործական էն ա
ղէկ գործիքն և էն կատարելագործ
եալ մեքենաներն հայթայթած է : Այ
սօր իւր գործարանը հինգ քառակուսի
հազարամէթի տարածութիւն մը կը
ծածկէ և օրը հազար գործաւորէն ա
ւելի կը բանեցնէ :

Գաղղիոյ մէջ հողագործական վար
չութիւնն ինքնին նախալարութիւն մը
կը կազմէ : այս վարչութեան ճիւղերն
ամենափոքրիկ դիւղերուն մէջ անգամ
տարածուած են :

Պետութեան էն բարձրատիճան
պաշտօնակաները հողագործութեան
բարձրագոյն խորհրդոյն վիճարանա
թեանցը կը մասնակցին, տարեկան ժո
ղով ստեն որ քառասուն օր կը տնէ :

Գաղղիոյ հողագործութեան քաջա
լերութեան համար զոհած տարեկան
դուժարը մեծ թուոյ մը կը հասնի :

Առանց իւր օրինակ ծառայող դո
մերուն առջարանաց և կովարանաց
և հողագործական մեքենայց վրայ խօ
սելու : Գաղղիոյ իւր գաղտնի ծառայող
խառն երեք տարակալ ունի : Գաւա
ռաց' երկրագործական խորհրդարաննե
րէն և վերակացուներէն զատ, հայե
նախնական դիտարարութեամբ մեքա
լուաւորեալ հողատէրներու, գրագէտ
ներու, գիտուններու մասնաւոր ժողով
ներ անգագար այս բարեգործութեան
համար կը մըծին և իրենց ջանից ար
դիւնքը գէպի կեդրոն կը հասցնեն,
որնոր ասոնց աշակցութեամբ և իր բուն
առաջին գործողութեամբը հողագոր
ծութիւնը գէպի յառաջագիծութիւն
կը մղէ : Նոյն խնամածութիւնն ու նոյն
նախաձեռնութիւնը Եւրոպոյի և Ա
մերիկայի բոլոր երկիրներուն մէջ կը
տիրէ :

Դժուար չէ գտնել այս երկիրներուն
վիճակը իրենց բերքերուն առատութե
նէն որով ամբողջ արեւելքը կը լեցնեն,
այնպէս կը կարծուի թէ գիւղացագոր
ծական արուեստը հողագործութիւնը

կը գործադանցէ : բայց սխալ է . հոգա-
գործութիւնն է որ անդ . իբր առաջին
կարեւորութիւնն ունեցող բան մը կը նը-
կատուի :

Արդ եթէ արուեստագէտն իւրապա
հոգագործութեան վրայ իւր ուշադրու-
թիւնն ու խնամքներն այսքան բարձր
աստիճանի մը կը հասցնէ : պէտք չէ՞ որ
մենք ալ իրեն օրինակին հետեւինք .
մենք . բոլորովին հողագործական երկրի
մը բնակիչք :

Աւելորդ է հետեւ թէ Տաճկաստանի
մէջ հողագործութիւնն ամբողջ ժող-
վրդի համար անուշիկ մայրն է : անկէք է
որ Պետութիւնն իր բոլոր հասցիները
կը հանէ : Մեր երկրին դուրս գնացած
հողի բերքերն են որ օտար երկրներու
վաճառականութեան շղակած ագրանք .
ներսն մէկ մասին դէմ կուգան և կոր
ծանիչ հետևութեանց դալուստը կուշա-
ցընեն : որ օր մը պիտի դայ եթէ այս
բերքերուն քանակութիւնը չը յաւե-
լունք :

Օտմանեան կաւորութեան մէջ հողա-
գործութեան բարդ աւաճումը օգտակար
գործածութիւն մը պիտի ընծայէր որք
ինչպէս արդէն ըսինք . պօրապի խաղե-
րուն մէջ պիտի կորսնցնին : սա պիտի
մատակարարէր երկրասարգաց մարմն
ընտանիքն և մտաւորական աշխատու-
թիւնն : որ ի բարոյականութիւն մը մղէ
և կը հարստացնէ : օտար վաճառակա-
նութեան ներմուծած ագրանաց փոխ-
ընէն ըստ բաւականին բերք պիտի տար
որով ընդհանուր վաճառականութիւնն
հաւասարակշռութեան մէջ պիտի մը-
նար :

Շարունակելի

ԵՐԿՐԻՍ ՏՊԱՅՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խնամաճու ծնողք մը կ'զգուշացէ
իւր դաւանները բարձր ու երկակայու-
թիւնը խանգարող պատմութիւններ
կարգալէ : տեսարաններ տեսնելէ և
պատմութիւններ լսելէ : Կայսերական
կառավարութիւնն ալ իբր բարեխնամ
կառավարութիւն : իբր բարոյական հայր
իւր հայտաբերող նոյն խնամքը կը տանի
իւր մանուկ հասարակութեան համար .
Մանկ դիւան մը հաստատեց : որպէս
զի ի յայ ընծայուելիք դրգերն քննու-
թեան առնելով ըստ այնմ նորա տպագ-
րութեան հրամանն տայ կամ չը տայ :

Սակայն տարակոյս չը կայ որ այս
դիւանին պաշտօնը միմիայն քաղաքա-
կան անվայել ակնարկութիւնները նկա-
տողութեան առնել չէր : այլ նաև ամեն
այն գրուածներն որք մեր հասարակու-
թեան նման գաղափարաց կողմանէ տը-
ղայ հասարակութեան մ'ընթերցանու-
թեան կը յատկացուին :

Մի՞չալ ցայսօր ցաւօք սրտի կ'տես-
նենք որ մեր մէջ Պղնձէ քաղաք : Բաղ-

դադէտ գրեանք աւելի շատ կը ծախ-
ուին քան թէ ուրիշ որ և է գրեանք :

Թող ներուի մեզ յառաջմանէ պա-
տախտենէ ամանց ընելիք այն առար-
կութեան : որով մեր հասարակութեան
ընթերցանութեան այս վիճակին իբր
պատճառ . կուտան լուրջ գրութեանց
դեռ անհասկանալի մնալը : Սակայն
բողբոլին այս չէ : չը կա՞ն միթէ մեր
մէջ պարզ ոճով և հասկանալի լեզուով
գրուած օգտակար գրքեր : սակայն ա-
սոնք ալ մի.աներէն աւելի չեն կարգաց-
ուեր : Զի աղայ ժողովուրդ . մ'աւելի
երևակայականը հրաշալին կը սիրէ քան
թէ իրականը :

Ահա մամուլ գիւնին պաշտօններ
ընէ մին ալ պէտք է ըլլայ ասոնք նկա-
տողութեան առնելով ուսմկին գաղա-
փարը խանգարող գրեանց տպագրու-
թիւնն արգիլել :

Գրագէտաց մէջ կան այնպիսիներ
որք իրենց ասպարիզին մէջ մտած են
թէ իրենց հացը ճարելու և թէ իրենց
հայրենակցաց ալ ծառայութիւն մատու-
ցանելու համար սակայն կան այնպիսի-
ներ ալ որք միմիայն իրենց հացը ճար-
ելու համար անդ կը ներկայանան : ասոնք
տղայ ժողովրդեան մը դէպ ի չարն ու-
նեցած տրամադրութենէն օգուտ քա-
ղելով կը հրատարակեն միայն այնպիսի
գրեանք որք մնասէն ի դատ ուրիշ բան
մը չունին ընծայելիք :

Ղերլերս հրատարակուած հմայագի-
տական մի.քանի անճոռնի գրքերն մեծ
ապացոյց մ'են մե . այս ըսածին : Բայց
շատ հետուն չերթանք : ներկային մէջ
վնասուք մեր փաստը :

Այսօր «Մ. Բ. Խօսքեանց» ստորա-
գրութեամբ «Ն. ր. Հրաշք» անուամբ
գրգոյք մ'ալ երևան ելաւ : որու յա-
ռաջարանին մէջ հեղինակը կը յանդգ-
նի իբր ճշմարտութիւն հաստատել այն-
պիսի խայտառակ ստախոսութիւններ
որ մարգուս գրիտէն մտքէն չանցիր կը
յանդգնի առանց հաշու եղբորութեան
օկղառնքն անգամատղած ըլլալով թը-
ռաբանական գործողութեանց վրայ
ծիծաղաշարժ ակնարկութիւններ ընել :
որոց մին է բազմապատկութեան 3 ու
կամ 9 ու փորձին վրայ ըրած մէկ դի-
տողութիւնն հետևով թէ՛ ոչ ոք դիտէ
այս վորձը թէ դրահաշուի ո՞ր կանոնէն
եկած է և թէ՛ ոչ ոք դիտէ թէ՛ ի՞նչ
պատճառաւ է որ գործողութիւնն սչ
խալ եղած ատենն ալ փորձը շիտակ կը
ցուցնէ . . . վայ քեզ քաղաք որ թա-
գաւորդ մանուկ է . . . վայ քեզ եր-
կիր որ այս օրինակ գրագէտներուն գոր-
ծերէն օգուտ կըսպասէ . . .

Գ. Մ.

Ա. Զ. Դ.

Հ. Համադգային Գործաւորաց Ընկերութեան

Համադգային Գործաւորաց Ընկե-

րութեան Ընդհ. Ժողովն անցեալ կի. րակէ
օր իւր նիստն կազմեց ի Սահակեան
վարժարանի Սամաթիոյ և խնդրոց կար-
գի մէջ եղած խնդիրներն ըստ օրինի
ուճելով՝ երբ կարգն երեսփոխանական
ժողովոյ ընտրութեանն եկաւ՝ քուէնա-
մակաց բաշխման յապաղման մասին չն-
կերաց կողմանէ եղած իրաւացի դիտու-
ղութեանն վրայ՝ Ընդհ. Ժողովն մեծա-
մասնութեան հաւանութեամբ որոշեց
ընտրական գործողութիւնն կատարել
յառաջիկայ կիւրակէ ի 11 յունվարի :
առանց կրկին նամակներ ցրուելու և
այս առթիւ քուէտուփն բակեալ վիճա-
կի մէջ դիւանի հօգողութիւնն յանձնեց :

Զայս ի պաշտօնէ հաղորդելով Գոր-
ծաւորաց Ընկերութեան բոլոր Մեծ. ան-
դամոց կը խնդրուի որ իրենց ընտրա-
կան իրաւունքն օրինաւորապէս ի գործ
գնելու համար բարեհաճին յառաջիկայ
կիրակէ օրն ժամ 7ին ներկայ լինել Սա-
մաթիոյ Ս. Սահակեան վարժարանն :

Աւելորդ չեմք համարիր բոլ թէ՛
անցեալ նիստին պակաս մնացած քուէ-
ներն ալ նոյն օրն փութացնել և ամբող-
ջացնելու պարտաւորեալ են ընկերք՝
յարգելով իրենց անգամակցութեան
ընտրական իրաւունքն :

Հ. Հ. Գործ. Ընկ. Ընդ. Ժողովոյ

Փ. Ատենադպիր Ատենապետ
Կ. Նիդամեան Հ. Մաղպուլեան

Տնօրէն Ժողովն թէպէտև անցեալ
կիրակէ օր վիճակահանութիւնը պիտի
կատարէր : սակայն նոյն օրն ժամանակն
չը ներելուն յառաջիկայ կիրակէ օր
յունվ. ր 11ին պիտի կատարէ :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱԾՔ՝ ԱՐԺԵԹՈՒՂՈՅ

Ղալաթի 9 յունվ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺԵԹՈՒՂՈՅ

Առաւօտուն բաց . . . 23 . 28
Բարձր գին 23 . 24
ցած գին 23 . 22
կէս օր . . . 00
Գողութեան . . . 23 . 20

Բուժելի Արժ.	Ձր.	53	
Փոխառ.	73 ի	Ֆր.	412
Փոխառ.	69թ		414
	65թ		424
	63		424
Գօտիէթէ Ժենեբալ	Լ.	0	3 22
Գունձատում	1872թ.		38
Սօթիէթէ Օթօման			3 05
Գանք ար Բօնաթ.			4
Գրէտի Ժենեբալ	Լ.	0.	3 . 30
Թրամվէյ			4 . 80
Բըբուր			43

ՏՕԹԷՕՐ Կ • ՃԵՐԱՀԱՆՆ

Իւր բժշկական արուեստին ուսումը
Բարիքի սէջ առած և բժշկութեան
վկայականն ստացած ըլլալով, այժմ
մայրաքաղաքս հասած և իւր բնակու-
թիւնը հաստատած է 'ի Պէշիքթաշ,
ուր Թրամվէյի կայարանին դէմը յառ-
կապէս վարձած սենեակներուն մէջ
պատրաստ է ամեն առաւօտ ժամը Շէն
մինչև 8, ամեն տեսակ հիւանդու-
թեանց համար, ձրի հիւանդ ընդու-
նիլ, Յէն վերջը իրեն ներկայացող հի-
ւանդներն այցելուելով նայելու պայ-
մանաւ: Ներքին հիւանդութիւններէն
զատ, ճրէնկիի և այլ այս տեսակ
ախտերու դարձանին համար ալ մաս-
նաւորապէս անշատած ըլլալով, այդ
հիւանդութենէն բռնուող ախտաւոր-
ներն ալ կրնան ամենայն վստահու-
թեամբ առ ինքն ներկայանալ:

Մեծարգոյ Մ. Ճիվանեան բժիշկ
ակադործ պատիւ ունի ծանուցանել
արցոյ հասարակութեան, որ իր տունը
այժմ հաստատած է Պէշիքթաշ քէօ
իչի Գալանֆիլ պողալի դէմը:

Ուր ամեն օր կընդունի 3էն մինչև
երեկոյ իրեն գիմոցները:

Նոր ակադ կը շինուի, արդէն քաշ-
ուած ակադիին տեղը մասնաւոր եղա-
նակաւ մը նորեր կը դրուին, որ բնա-
կան ակադաներու պէս ծառայելով ա-
մէն տեսակ կերակուր կատարելապէս
կը ծածկեն, թէ զեղեցկութեամբ ու թէ
գիմացկութեամբ բնականութէն իսկ զե-
րազանցելով:

Տղայոց ծուռ բուսած ակադները կը
յտկուին, զիւրազոյն և յատուկ միջո-
ցաւ մը:

Նոր փթեցած ակադաները բոլորովին
կառողջման մէկ անգամ դեղ երուե-
լով կը լեցուին նոր հնարքով մը և յին-
չև 20 տարի կը դիմանան: Այնպէս որ
ոչ ոք կը պատաւորի քաշել տալ այն
թանդաղին գործիքները, որոնցմէ գը-
րիթէ կախեալ է կատարեալ առողջու-
թիւնը:

Դեկտ. 28

ԱՆԻԾԵԱԼՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

• • • ԱՐԱՅ

Թարգմանեց

Մ. ՄԱՍՈՒՐԵՍՆ

Գ—Հատար

Կը գտնուի Կ. Պօլիս Զաքարեքը-
լար փողոց թիւ 20 Գալաֆեան եղբորոց
գրատունը. և Զմիւռնիա Տէտէեանց
վաճառատունը:

ՎՈՒՔՈՒԱԹԸ

ՄԻՒԹԱՔՊԷԼ

ԵԱՆԻ

ԳԱԶԱՄԻԱ

1876

ՍԵՆԷԻ ԻՍԷՎԻՅԷԻ

ՔԷՊԵՍԷՅԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

Սաթըլըը հեր Էրմէնի քիթադը
աիւքքեանլարընտա: Ճիյ 2 ղշ:

Զարդարեան գործարանն այս ան-
գամ չորս լեզուեան դիւանական օրա-
ցոյց մը հանած է՝ որ Գարաջի, դիւանի
վերջապէս ամեն գրասենեկի համար ա-
ռաջին պիտոյք մ'է: Կը ծախուի ի նոյն
գործատան և գրավաճառաց քով:

ՅԱԿՈՐ ԷՅԷՆՏԻ ՆԱԶԼԵՈՆ վկա-
եալ փաստաբան և իւր գրասենեակը փո-
խադրած է Պաղչէ գաբու Շէյխ Իւլամ
խան վերնայարկ թիւ 5:

Նազլեան Էֆէնտի Տաճկերէն և
Դադղիերէն լեզուաց ալ քաջ հմտութիւն
ունենալով, տարակոյս չուրիմք թէ դա-
տական խնդրոց համար տա ինքն գիմոց
բոլոր անձինքը գոհ պիտի ընէ:

ՏՕԹԷՕՐ Մ • ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը հաստատած է
ի Ղալաթիա, Հայոց եկեղեցւոյ փողոց
թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն
օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունել, և
երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարձանել:

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՔԵՐԱԿԱՆ

ՊԱՐԶ ԵՒ ԴԻՐԻՆ ՈՃՈՎ

Կը գտնուի գլխաւորաբար Յ. Մա-
նուկեան տպարանը, Ղալաթիա, Բէր-
չէմպէ պողալ, Զքնար ճատտէօի, թիւ
23 և բոլոր գրավաճառաց քով
Դին, 20 փր:

Այս սիրուն դատադիրքը, որ իր
ամեն հանդամանքովն ազդիւս մէջ անդ-
րանիկն կրնայ սեպուիլ, հին աւուրց
ի վեր Գարոցներու մէջ գործածուած
քերականին մի և նոյնն է. միայն տ-
աւանց առաջինին նման ձանձրացունելու
զմանկաին աւելի համառօտ, և շղեղ

պատկերներով զարդարուն ըլլալովն,
անոնց ընթերցման փութաքն կրնայ
գրգռել, որ տղոց համար առաջին
պէտք եղածն է:

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՐԶ

1876

ՆԱՀԱՆՋ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ յեթեմիա Գահանայէ
Խաազիւզի

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց
քով, Դին 60 քրյ:

ԵՂԱՅՐ ՅԱԿՈՐՈՍ

Հեղինակ

ԲՕԼ ՏՐ ԳՕԳ

Սոյն գիրքս որ տետր առ տետր
կը հրատարակուի, այս անգամ 23 և
24րդ. և Էրն ալ ելած ըլլալով կը
ծախուի ի գին 40 փարայ:

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ՍԱՐԸԼԸՐ ԻԼԼԻԹԻՆԷ
ՆԷՎԻՃԱՏ ՊԻՐ ՄԱՆԼԻԻՃԷ

Պին թէճրիւպէ իլէ թասթիք
վէ գապուլ օլունան իշ պու մալիւ-
ճէնին թէէսիբի իլէ, կերէք Եր-
լանմըշ վէ կերէք հէնուզ վէյտաճ
օլունմուշ սարըլըք իլէթինէ աիւ
չար օլան խասթէյէրին՝ օն պէշ կիւն
զարֆընտա քեամիլէն շիֆարէզիք
օլաճաքլարընտան, մաալիճէ ի մէդ-
քիւր Գուլ գաբուտա Պալի փաշա
ճատտէսինտէ վազը 84 նօմբօ իլէ
մուրաքքամ թիւթիւճիւ վէ ազ-
տար Նիկօղոս Դարիպեանէ մուրա-
ճաաթ օլունմաաը իշուն խասսէ,
թէն իլան օլունուր:

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՈՒՍՈՒՅԱՆՆՆ ԽԱՆ ՎԵՐԻ ՇԱՐՔ ԹԻՒՆ